

Natuurwacht Bommelerwaard - Jaarplan 2018

In analogie met het Beleidsplan 2018-2022 is het jaarplan 2018 als volgt ingedeeld:

1. Algemene zaken m.bt. het goed functioneren van de vereniging Natuurwacht Bommelerwaard
2. Natuureducatie
3. Landschapsbeheer
4. Natuurbescherming
5. Natuurstudie

1. Algemene zaken

1.1 Bestuur

Doel: Versterking van het bestuur.

Omschrijving: Het bestuur zoekt nieuwe bestuursleden om diverse taken uit te voeren, zoals het bijhouden van de website, opzetten van een werkgroep Kleine Marterachtigen, meedenken over natuurbeleid in de Bommelerwaard, etc.

Kosten: geen

Baten: n.v.t.

1.2 Leden

Doel: Verhoging van het ledenaantal.

Omschrijving: Het ledenaantal is per 1 januari 2018 247. Streven is om dit jaar ten minste 12 20 nieuwe leden te werven. Het bestuur wil dit bewerkstelligen door aanwezig te zijn op diverse markten en braderieën, door het geven van lezingen over het boek *Bommelerwaard Natuurlijk*, en door het verspreiden van nieuwsbrieven aan omwonenden van de Heemtuin/Kruidentuin en de Kloosterwiel (zie ook 1.4)

Om de ledenbetrokkenheid te verhogen, wordt dit jaar een excursie speciaal voor leden van de Natuurwacht georganiseerd. De excursie zal gegeven worden door een gids van de Natuurwacht in de Eendenkooi van Waardenburg.

Voor de actieve vrijwilligers bij de Natuurwacht wordt dit jaar een uitje georganiseerd.

Verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena (uitje), Ton van Balken (niewsbrieven)

Kosten: €1250,- voor het uitje.

Baten: €200 (extra inkomsten contributie)

1.3 Financiën

Doel: Een deel van het positieve resultaat van de verkoop van het boek inzetten voor projecten met als doel 'voorlichting' en 'PR'.

Omschrijving: Dit jaar zal een deel van bovengenoemd positief resultaat besteed worden aan:

- Het schoolproject 'Koolwitjes in de klas';
- Een folder met informatie over de Heemtuin en Kruidentuin in Zaltbommel;
- Het financieren van nestkasten voor huiszwaluwen i.h.k.v. 'Jaar van de huiszwaluw', met bijbehorend informatief materiaal;

Kosten: Zie voor de kosten voor het project 'Scouting' paragraaf 2.3 , voor 'Folder' paragraaf 2.4, voor 'Huiszwaluwen' paragraaf 4.3, en voor 'Koolwitjes' paragraaf 5.1.

Baten: geen

1.4 PR voor de vereniging

Doel: De Natuurwacht onder de aandacht brengen bij de inwoners van de Bommelerwaard.

Omschrijving: Om de zichtbaarheid van de Natuurwacht te vergroten, wil het bestuur in 2018:

- website, Facebook en Twitter gebruiken voor voorlichting over flora en fauna van de Bommelerwaard, en het aankondigen van activiteiten van de Natuurwacht, naar zowel leden als niet-leden;
- zorgen dat er in de lokale media verslag wordt gedaan van verslagen van inventarisaties en activiteiten van de Natuurwacht;
- aanwezig zijn op diverse braderieën en jaarmarkten, waaronder de jaarlijkse braderie in Zaltbommel, en andere evenementen die in de loop van het jaar interessant blijken te zijn.
- het boek 'Bommelerwaard Natuurlijk' onder de aandacht brengen d.m.v. lezingen (zie paragraaf 2.2) en verspreiding van het boek bij diverse instellingen (bijvoorbeeld hotel Van der Valk). Eventueel kan het magazine ter inzage gelegd worden bij diverse instanties (bijvoorbeeld wachtkamer van huisarts).

Kosten: zie voor kosten website paragraaf 1.5; €300,- voor braderieën (materialen, inschrijfkosten).

Baten: geen

1.5 Website

Doel: De website is communicatiemiddel van de NWB in de meest brede zin.

Omschrijving: De website informeert leden en niet-leden over de activiteiten van de NWB, over verenigingszaken en actualiteiten. Via de website is het mogelijk om in contact te treden met de vereniging en lid te worden. In 2018 zal gezocht worden naar een vervanger voor het vernieuwen, onderhouden en bijhouden van de website.

Contactpersoon: Harry Kolman

Verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

Kosten: €1000,-

Baten: geen

2. Natuureducatie

2.1 Excursies

Doel: Mensen kennis laten maken met natuur in de Bommelerwaard. Bij inwoners van het gebied kennis over en interesse wekken in de flora en fauna van de directe omgeving.

Omschrijving: Gedurende het jaar worden meerdere openbare excursies georganiseerd, met tussenpozen van ongeveer zes weken. Excursies worden gehouden in de gehele regio, inclusief Heerewaarden en Waardenburg. Eventueel worden excursies op aanvraag door externe partijen (bijvoorbeeld gemeente) georganiseerd, hier kan een vergoeding voor gevraagd worden.

Contactpersoon: Cassandra van Altena / Beppie Schothorst

Verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena

Kosten: €50,-

Baten: voor openbare excursies ontvangen we geen inkomsten, voor externe partijen kan een vergoeding gerekend worden.

2.2 Lezingen

Doel: Kennis overbrengen over natuur en landschap in het algemeen of specifiek over de Bommelerwaard. Mensen kennis laten maken met de Natuurwacht en activiteiten.

Omschrijving: Lezingen georganiseerd door de Natuurwacht kunnen gaan over diverse onderwerpen gerelateerd aan flora en fauna (bijvoorbeeld over kleine marterachtigen) of aan het landschap in de Bommelerwaard. De lezing kan verzorgd worden door iemand van de Natuurwacht, of door iemand van buiten de vereniging. Ook kunnen lezingen gegeven worden op aanvraag, bijvoorbeeld over het boek Bommelerwaard Natuurlijk.

Contactpersoon: Cassandra van Altena

Verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena

Kosten: €500,-

Baten: €200,-

2.3 Onderwijs, maatschappelijke stage, en scouting

Doel: De jeugd bekend maken met de natuur en belang daarvan in hun directe omgeving o.a. door het overbrengen van kennis en het organiseren van activiteiten voor onderwijsinstellingen in de Bommelerwaard

Omschrijving:

- De NWB biedt mogelijkheden voor maatschappelijke stages.
- In voorkomende gevallen, ondersteunen bij het maken van profielwerkstukken.
- Er wordt samengewerkt met het bezoekerscentrum Heerewaarden en Staatsbosbeheer bij hun activiteiten voor de jeugd. Zoals struintochten met bijbehorende lessen. –zie ook werkgroep Steenuilen Bommelerwaard-
- Leden van de scouting krijgen een ‘natuurtraining’ aangeboden, waarbij een insigne en een certificaat van de Natuurwacht te verdienen zijn.

Contactpersoon: Voorzitter

Verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman (onderwijs), Ton van Balken (maatschappelijke stage, Dirk Muller (scouting)

Kosten: geen

Baten: geen

2.4 Heemtuin en kruidentuin (educatie)

Doel: Mensen kennis laten maken met de natuur en in het bijzonder de stinzenflora in de Bommelerwaard. Bij bezoekers van beide tuinen kennis over en interesse wekken in de flora en fauna van het rivierengebied.

Omschrijving: In 2018 zal gewerkt worden aan een folder met informatie over de Heemtuin en Kruidentuin. Onder de omwonenden van De Kloosterwiel wordt een nieuwsbrief verspreid over de verrichtte werkzaamheden.

Contactpersoon: Ton van Balken / Harry Kolman

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten: €750,- voor de folder; deze kosten worden vergoed vanuit het positieve resultaat van de verkoop van het boek *Bommelerwaard Natuurlijk*. €600,- voor de nieuwsbrieven (dit is inclusief de kosten voor nieuwsbrieven over de Kloosterwiel).

Baten: geen.

2.5 Boekje 'Landschapswandeling'

Doel: Mensen kennis laten maken met het landschap van de Kloosterwiel en de stadswallen in Zaltbommel en aanwezige flora en fauna. Nieuwe leden een welkomstgeschenk geven.

Omschrijving: In het jubileumjaar is een boekje uitgegeven met daarin een landschapswandeling door de Kloosterwiel en de stadswallen. Dit boekje werd tot op heden aan nieuwe leden cadeau gedaan. Vanwege de slinkende voorraad wordt overwogen een herdruk te maken van het boekje, of een nieuw boekje te maken.

Contactpersoon: Dirk Muller

Verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

Kosten: €1250,-

Baten: geen

3 Landschapsbeheer

3.1 Kloosterwiel

Doel: Beheer en onderhoud van Natuurgebied De Kloosterwiel gelegen tussen Zaltbommel en Gameren.

Omschrijving: In het beheerplan voor de Kloosterwiel staat nauwkeurig opgesomd welke activiteiten in welk deel van dit natuurgebied in 2018 dienen te worden uitgevoerd.

De werkgroep Landschapsbeheer voert deze werkzaamheden uit. In het seizoen van oktober t/m medio maart wordt om de 3 weken een werkdag georganiseerd. De werkgroep neemt ook deel aan de Gelderse natuurwerkdagen van de Stichting Landschapsbeheer Gelderland. (maart en november). De werkgroep heeft eigen gereedschap en onderhoudt dat. Er wordt voor catering voor de vrijwilligers bij de activiteiten gezorgd. Voor het onderhoud van de Kloosterwiel is een contract met de gemeente Zaltbommel afgesloten, zodat er een financiële tegemoetkoming is in de kosten. Met de gemeente zal overleg plaatsvinden over het plaatsen van nieuwe informatieborden, vergoed door de gemeente.

Onder de omwonenden van De Kloosterwiel wordt een nieuwsbrief verspreid over de verrichtte werkzaamheden (zie ook paragraaf 2.4).

Er zal in 2017 door enkele werkgroepleden een (opfris)cursus 'kettingzagen' worden gevolgd.

Contactpersoon: Ton van Balken

Onderhoud gereedschap: Hans Welbie

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten: €3000,-: deze kosten zijn inclusief de kosten gemaakt voor het beheer in andere natuurgebieden, zie paragraaf 3.2 t/m 3.4.

Baten: €1523,- (vergoeding gemeente voor beheer Kloosterwiel)

3.2 Eendenkooi Hedel

Doel: De werkgroep helpt de kooiker van de particuliere eendenkooi in Hedel met het (achterstallig) onderhoud van de kooi met het doel deze kooi als cultureel erfgoed voor de Bommelerwaard te behouden.

Omschrijving: In 2018 zal in samenspraak met de kooiker één vangpijp gerestaureerd worden. Rotary Bommelerwaard heeft toegezegd in 2018 present te zijn op 1 á 2 werkdagen. De nota's van de Kooiker kunnen tot een bedrag van €2000,- bij de Rotary worden ingediend.

Contactpersoon: Ton van Balken

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten en baten: Zie paragraaf 3.1

3.3 Overige natuurgebieden Bommelerwaard

Doel: Aanpak van achterstallig onderhoud in natuurgebieden en bij kleinschalige landschapselementen in de Bommelerwaard.

Omschrijving: In 2018 zal de werkgroep 2 werkdagen actief zijn in de natuurgebieden van Natuurmonumenten nabij Hedel. De werkzaamheden zijn voornamelijk het knotten van wilgen en het snoeien van meidoornhagen en ander struweel.

Contactpersoon: Ton van Balken

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten en baten: Zie paragraaf 3.1

3.4 Heemtuin en kruidentuin en schapenwei (onderhoud)

Doel: Beheer en onderhoud van de heemtuin en kruidentuin in Zaltbommel. Een uniek stukje open groene ruimte in de binnenstad van Zaltbommel behouden.

Omschrijving: De werkgroep Heemtuin/kruidentuin heeft eenmaal per maand (seizoen maart t/m september) op zaterdag een werkdag. In 2018 zal bezien worden of er ook een maandelijkse doordeweekse werkdag mogelijk is.

Contactpersoon: Ton van Balken

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten en baten: Zie paragraaf 3.1

4 Natuurbescherming

4.1 Steenuilenwerkgroep

Doel: De werkgroep heeft als doel de steenuilen binnen de Bommelerwaard, in de meest brede zin, te ondersteunen.

Omschrijving: Om de doelstelling te verwezenlijken onderneemt de werkgroep de volgende activiteiten:

- faciliteren van Steenuilen door middel van het plaatsen, onderhouden en zo nodig vervangen van nestkasten. De kasten worden tenminste tweemaal per jaar bezocht voor broedcontrole en schoonmaak.
- onderhouden van contacten met de erf-eigenaren. O.a. door persoonlijk contact (elk erf heeft een werkgroeplid als contactpersoon) en d.m.v. een jaarlijkse nieuwsbrief
- onderhouden van contacten met de twee gemeenten en provincie over situaties daar waar het belang van de steenuil in het geding is. (o.a. nieuwbouwprojecten,

sloopprojecten). Gevraagd en ongevraagd leveren van expertise en 'hand en span' diensten bij genoemde projecten.

- voorlichting over de steenuil, door middel van een jaarlijkse nieuwsbrief, aan leden van de vereniging en aan schooljeugd (dit laatste nog in ontwikkeling).

Contactpersoon: Harry Kolman

Verantwoordelijk bestuurslid: Harry Kolman

Kosten: Onderhoud en aanmaak kasten; lesmateriaal (ontwikkelen) basisscholen: € 300,-.

Baten: Donaties erfeigenaren; verkoop kasten aan 'derden'; bijdrage SLG; subsidies/bijdragen: €250,-.

4.2 Torenvalkwerkgroep

Doel: De werkgroep heeft als doel de torenvalken binnen de Bommelerwaard, in de meest brede zin, te ondersteunen.

Omschrijving: Om de doelstelling te verwezenlijken onderneemt de werkgroep de volgende activiteiten:

- door middel van het plaatsen, onderhouden en zo nodig vervangen van nestkasten goede nestgelegenheid bieden aan torenvalken. De kasten worden tenminste tweemaal per jaar bezocht voor broedcontrole en schoonmaak.
- onderhouden van contacten met de erf-eigenaren.
- onderhouden van contacten met de twee gemeenten en provincie over situaties daar waar het belang van de torenvalk in het geding is.
- voorlichting over de torenvalk door middel van een jaarlijkse nieuwsbrief.

Contactpersoon: Ton van Balken

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten: €250,-

Baten: geen

4.3 Huiszwaluwen

Doel: Promotie van de huiszwaluw en het bieden van nestgelegenheid aan huiszwaluwen.

Omschrijving: D.m.v. publicaties aandacht vragen voor de huiszwaluw. 2018 is het jaar van de huiszwaluw. Via het magazine van de Natuurwacht en de lokale media wordt een oproep gedaan aan inwoners van de Bommelerwaard om huidige nestlocaties van huiszwaluwen door te geven. Er is een budget beschikbaar om op geschikte locaties kant-en-klare-huiszwaluwnesten aan te brengen.

Contactpersoon: Cassandra van Altena

Verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena

Kosten: €500,-; deze kosten worden vergoed vanuit het positieve resultaat van de verkoop van het boek *Bommelerwaard Natuurlijk*.

Baten: geen

5. Natuurstudie

5.1 Werkgroep Vlinders

Doel: De werkgroep Vlinders Bommelerwaard heeft als doel om vlinders te bekijken en te inventariseren in de Bommelerwaard.

Omschrijving: De soorten vlinders en aantallen daarvan worden geteld in De Lieskampen. Er wordt geteld volgens de methode van de vlinderstichting en de gegevens worden ook met de vlinderstichting gedeeld. In 2018 wordt ook gekeken of er nog een extra route ingezet kan worden in de Hedelse Bovenwaard en de Arkenwaard in Nederhemert (het doel is om 1 keer per maand te tellen). Er worden vlinderexcursies in de Bommelerwaard georganiseerd. Desgewenst wordt daar een deskundige voor ingehuurd.

In 2018 wordt begonnen met het project 'Vlinders in de klas' bij verschillende basisscholen in de Bommelerwaard.

Tegelijk met de vogelinventarisatie op het Eiland van Nederhemert in 2018 zullen ook de vlinders en libellen worden geïnventariseerd. Hier wordt verslag van uitgebracht in het magazine van de Natuurwacht en in de lokale media.

Contactpersoon: Lot Tönis

Verantwoordelijk bestuurslid: Lot Tönis

Kosten: €100,- voor 4 lespakketten voor het project 'Vlinders in de Klas'; deze kosten worden vergoed vanuit het positieve resultaat van de verkoop van het boek *Bommelerwaard Natuurlijk*.

Baten: geen

5.2 Werkgroep planten

Doel: Creëren van een totaalbeeld van de flora in de Bommelerwaard

Omschrijving: De werkgroep planten bezoekt natuurgebieden in de Bommelerwaard en houdt bij welke soorten ze daarbij tegenkomen. Ze gebruiken daarvoor waarneming.nl.

In 2018 gaan de werkgroep vogels en de werkgroep planten verder met het jaarrond inventariseren in de Brakelse benedenwaarden, waarbij gelet wordt op de effecten van de herinrichting op de natuur.

Contactpersoon: Dirk Muller

Verantwoordelijk bestuurslid: Dirk Muller

Kosten: geen

Baten: geen

5.3 Werkgroep vogels

Doel: Creëren van een totaalbeeld van avifauna in de Bommelerwaard

Omschrijving: De werkgroep vogels bezoekt natuurgebieden in de Bommelerwaard en houdt bij welke soorten ze daarbij tegenkomen. Ze gebruiken daarvoor waarneming.nl.

In 2018 gaan de werkgroep vogels en de werkgroep planten verder met het jaarrond inventariseren in de Brakelse benedenwaarden, waarbij gelet wordt op de effecten van de herinrichting op de natuur.

In 2018 zal er een vogelinventarisatie worden uitgevoerd op het Eiland van Nederhemert. Hier wordt verslag van uitgebracht in het magazine van de Natuurwacht en in de lokale media.

In het winterseizoen 2017/2018 zal een vogelinventarisatie worden uitgevoerd m.b.t. de wintergasten in de uiterwaard van Hurwenen.

Contactpersoon: Dirk Muller

Verantwoordelijk bestuurslid: Dirk Muller

Kosten: geen

Baten: geen

5.4 Werkgroep Bevers

Doel: De Beverwerkgroep Bommelerwaard heeft als doelen: de verspreiding van de bever monitoren, aanspreekpunt zijn voor bevermeldingen in de Bommelerwaard, en bewoners van de Bommelerwaard bekend maken met de aanwezigheid van bevers in het gebied.

Omschrijving: Naast de monitoring van bevers in de Bommelerwaard worden de volgende activiteiten uitgevoerd in 2018:

- een publieksexcursie in februari;
- twee simultaantellingen in de zomer;
- een afspraak met het Waterschap Rivierenland om samen met hen burchten te (be)zoeken.

Contactpersoon: Cassandra van Altena

Verantwoordelijk bestuurslid: Cassandra van Altena

Kosten: €30,- voor SD kaart en batterijen wildcamera.

Baten: geen

5.5 Werkgroep fotografie

Doel: De vaardigheid bij geïnteresseerde natuurliefhebbers m.b.t. het zo goed mogelijk fotograferen van landschappen en organismen (flora en fauna) te vergroten.

Omschrijving: In 2018 wordt deze werkgroep opgezet. De werkgroep zal ongeveer 1 keer per maand bij elkaar komen. Foto's kunnen gebruikt worden voor doeleinden van de Natuurwacht (website, facebook, magazine, etc.).

Verantwoordelijk bestuurslid: Dirk Muller

Kosten: onbekend, in ontwikkeling

Baten: onbekend, in ontwikkeling

5.6 Cursus paddenstoelen

Doel: De kennis bij geïnteresseerde natuurliefhebbers m.b.t. het herkennen en determineren van paddenstoelen te vergroten en vervolgens de basiskennis van paddenstoelen bij te brengen.

Omschrijving: Najaar 2018 worden 3 a 4 cursusavonden georganiseerd, die gekoppeld worden aan een excursie in het veld.

Contactpersoon: Ton van Balken

Verantwoordelijk bestuurslid: Ton van Balken

Kosten: €300,-

Baten: €500,-